

16.06.2025, Warszawa

Zasada dostępności i niedyskryminacji Standard minimum

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

PROGRAM

- Informacje ogólne
- Standard szkoleniowy (szkolenia, kursy, warsztaty, doradztwo)
- Standard informacyjno-promocyjny
- Standard transportowy
- Standard cyfrowy
- Standard architektoniczny

Informacje ogólne

Głównym celem standardów dostępności dla polityki spójności 2021–2027, jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami, na równi z osobami pełnosprawnymi, dostępu do funduszy unijnych w zakresie:

- udziału,
- użytkowania,
- zrozumienia,
- komunikowania się,
- skorzystania z ich efektów.

Informacje ogólne

Standardy uwzględniają potrzeby osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, w szczególności osób:

- z niepełnosprawnością ruchową,
- niewidomych i słabowidzących,
- głuchych i słabosłyszących,
- z niepełnosprawnością intelektualną,
- z zaburzeniami lub chorobami psychicznymi,
- z trudnościami komunikacyjnymi.

Informacje ogólne

- Założenie, że do projektu ogólnodostępnego nie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnościami lub zgłoszą się osoby wyłącznie z określonymi rodzajami niepełnosprawności – jest dyskryminacją.
- Niedopuszczalna jest sytuacja, w której odmawia się dostępu do uczestnictwa w projekcie osobie z niepełnosprawnościami ze względu na bariery na przykład: architektoniczne, komunikacyjne czy cyfrowe.
- Standardy powinny być przestrzegane przez instytucje biorące udział we wdrażaniu funduszy europejskich i beneficjentów.
- Standardy oprócz wymogów zero-jedynkowych zawierają wskazówki o charakterze edukacyjnym, aby lepiej przygotować beneficjentów do ich wdrożenia.

Informacje ogólne

- Standardy ustanawiają minimalne wymogi wsparcia. W poszczególnych projektach lub konkursach można wymagać więcej – na przykład stosując kryteria premiujące.
- Obecnie podmioty publiczne zobligowane są do stosowania przepisów ustawy o dostępności cyfrowej oraz ustawy o zapewnianiu dostępności. Od dnia 28 czerwca 2025 r. podmioty publiczne oraz prywatne będą stosować również przepisy ustawy o dostępności produktów i usług. W zakresie przedmiotowo lub podmiotowo nie objętym ww. ustawami - stosuje się postanowienia wytycznych.
- Nie wszystkie wymogi standardów są możliwe do weryfikacji na etapie wnioskowania o dofinansowanie projektu. Dlatego informacje wskazane przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie projektu powinny być weryfikowane w ramach monitorowania i kontroli projektu.

Informacje ogólne

- Standardy regulują tylko ten obszar, który podlega interwencji – to znaczy dotyczą produktów, będących przedmiotem projektu.
- Wszystkie instytucje stosujące standardy dążą do pełnego zapewnienia dostępności, aby uniknąć sytuacji, kiedy na przykład dostępne materiały promocyjne znajdują się w pomieszczeniu niedostępnym dla osób z niepełnosprawnościami.
- W pierwszej kolejności należy dążyć do zapewnienia zgodności produktów projektu z koncepcją uniwersalnego projektowania, a dopiero w drugiej kolejności należy rozważyć zastosowanie racjonalnych usprawnień.
- Poszczególne rodzaje wsparcia mogą wymagać zastosowania więcej niż jednego standardu. Na przykład w przypadku kompleksowego projektu zakładającego tworzenie klubów rozwoju cyfrowego, może być konieczne zastosowanie standardu architektonicznego (wyposażenie), szkoleniowego (o ile realizowane są szkolenia lub doradztwo) czy cyfrowego (stworzenie strony internetowej, zakup sprzętu).

Informacje ogólne

Dobre praktyki

Wsparcie dla osób niepełnosprawnych:

- Dostosowanie materiałów szkoleniowych do różnych formatów (duży druk, brajl, wersje cyfrowe), zapewnienie dostępności produktów zgodnie z **załącznikiem nr 2 do Wytycznych** dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
- Zapewnienie tłumaczenia na język migowy podczas wydarzeń i szkoleń, organizowanie transportu, zatrudnianie asystentów osobistych i zawodowych.

Integracja seniorów:

- Organizowanie warsztatów aktywizujących i rozwijających umiejętności cyfrowe, realizacja projektów międzypokoleniowych.
- Zapewnienie dostępu do informacji w przystępny sposób (duży druk, proste komunikaty).

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Informacje ogólne

Dobre praktyki w ograniczaniu ryzyka dyskryminacji w projektach:

- Konsultacje społeczne – zaangażowanie różnych grup społecznych w tworzeniu rozwiązania
- Analiza potrzeb użytkowniczek i użytkowników
- Testy użytkowe z udziałem różnych grup społecznych
- Przeprowadzanie audytów dostępności w miejscu pracy

Informacje ogólne

Sposoby eliminacji barier:

Konsultacje społeczne:

- Angażowanie przedstawicieli różnych grup docelowych na wczesnym etapie planowania projektu.
- Przeprowadzanie wywiadów, grup fokusowych, ankiet, aby zrozumieć ich potrzeby i zidentyfikować potencjalne bariery.

Testowanie dostępności:

- Sprawdzanie czy strona internetowa projektu jest zgodna z WCAG.
- Testowanie materiałów informacyjnych z udziałem osób z różnymi potrzebami.
- Przeprowadzanie audytów dostępności architektonicznej.

Informacje ogólne

Sposoby eliminacji barier (cd.):

Inne metody:

- Tworzenie standardów dostępności w ramach projektu i ich konsekwentne stosowanie.
- Zapewnienie szkoleń na temat barier i sposobów ich eliminacji.
- Monitorowanie opinii i feedbacku uczestników projektu pod kątem barier.
- Projektowanie zadań w projektach odpowiadających na zidentyfikowane bariery, przemyślana struktura projektu.

Informacje ogólne

Dostępność jako eliminacja barier:

- proces aktywnego usuwania przeszkód, które uniemożliwiają osobom z różnymi potrzebami pełne i równe uczestnictwo w życiu społecznym, w tym w projektach finansowanych z UE;

- celem jest stworzenie środowiska, w którym każdy może w pełni korzystać z oferowanych możliwości i rezultatów projektu, niezależnie od swoich indywidualnych cech i potrzeb.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Aspekty dostępności

Dostępność architektoniczna (budynków, przestrzeni publicznych i transportu):

- Przykłady: brak schodów przy wejściu (podjazdy, windy), szerokie drzwi, dostosowane toalety, odpowiednie oznakowanie, miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami.

Dostępność cyfrowa (strony internetowe, aplikacje mobilne, dokumenty elektroniczne itp.):

- Przykłady: zgodność z WCAG (czytelność, nawigacja za pomocą klawiatury, tekst alternatywny dla obrazków).

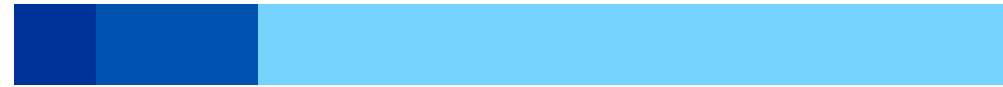
Dostępność informacyjna i komunikacyjna (sposób przekazywania informacji i komunikacji):

- Przykłady: prosty język, alternatywne formaty (duży druk, brajl, audio), tłumaczenie na język migowy, napisy do filmów, audiodeskrypcja.

Zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej

Dostępność architektoniczna - przykłady:

- windy i podjazdy: Niezbędne do pokonywania różnic poziomów dla osób na wózkach inwalidzkich, osób starszych i osób z wózkami dziecięcymi;
- szerokie drzwi i korytarze: Umożliwiają swobodne poruszanie się osobom z niepełnosprawnościami i z pomocą asystentów;
- oznakowanie kontrastowe i dotykowe: Pomocne dla osób słabowidzących i niewidomych;
- dostosowane toalety: wyposażone w uchwyty, większą przestrzeń manewrową;
- miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami: blisko wejścia, odpowiednio oznakowane i szersze.

Dostępność cyfrowa (WCAG 2.1) - przykłady:

- **Postrzegalność:** Informacje i elementy interfejsu użytkownika muszą być prezentowane użytkownikom w sposób, który mogą postrzegać (np. tekst alternatywny dla obrazków, napisy do nagrań audio, możliwość powiększania tekstu).
- **Operatywność:** Elementy interfejsu użytkownika i nawigacja muszą być operatywne (np. nawigacja za pomocą).

Dostępność informacyjno-komunikacyjna - przykłady:

- Obsługę prowadzona przez pocztę elektroniczną; sms, mms lub w inny sposób poprzez Internet; połączenie wideo przez Internet; faks; dostępną stroną internetową; usługę tłumacza języka migowego online.

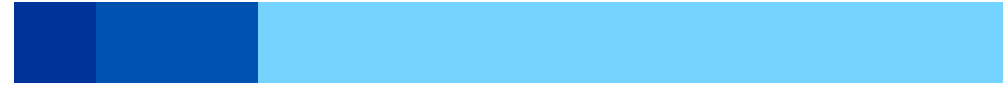
Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dobre praktyki dostępności w różnych typach projektów

- Dostępność w projektach edukacyjnych (e-learning, materiały)
- Dostępność w projektach infrastrukturalnych (wizualizacje, plany dotykowe)
- Dostępność w projektach kulturowych (audiodeskrypcja, język migowy)
- Dostępność w projektach szkoleniowych (język łątwy, indywidualne wsparcie)

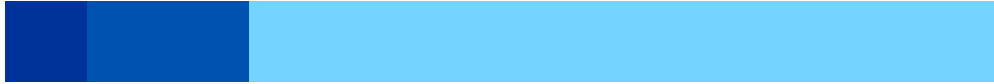

- <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/wytyczne-dotyczace-realizacji-zasad-rownosciowych-w-ramach-funduszy-unijnych-na-lata-2021-2027-1/>

Dofinansowane przez
Unię Europejską

-
- Jakie są możliwości i dobre praktyki dla zwiększenia dostępności infrastruktury turystycznej dla osób starszych i niedowidzących?
 - Dostępność architektoniczna, dostępność ścieżek przyrodniczych - obszary górskie
 - Proszę o podanie definicji mniejszości religijnych, seksualnych, itp.
 - Bardzo proszę o analizę i przedstawienie rozwiązań, które mają być stosowane w kontekście miejskich terenów zielni (parków, terenów leśnych).

Autor prezentacji
Karolina Stolarczyk

Fundusze Europejskie

Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych
ul. Kolejowa 5/7, 01-217 Warszawa

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych